

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.482/2021/5.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Dzsula Marianna előadó bíró

Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda (cím1, ügyintéző: dr. Fodor Tímea ügyvéd)

Az alperes:

alperes (cím2)

Az alperes képviselője:

Mayer és Társai Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Mayer Erika)

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.475/2021/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 22.P.20.819/2021/10.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a Zrt.-t (cím2), hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 11.430 (tizenegyezer-négyszázharminc) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes által szerkesztett név internetes hírportálon 2021. március 2-án „cikk címe” címmel megjelent cikkben (a továbbiakban: cikk) a felperessel szemben folyó büntetőper tárgyalásáról szóló tudósításban azt közölték, hogy a felperes azért nem jelent meg a tárgyaláson, mert elkapta a koronavírust, amit a többi vádlott társához hasonlóan papíron igazolt.

[2] A felperes 2021. március 11-én előzetes helyreigazítás iránti kérelmének az alperes nem tett eleget. A név hírportálon 2021. március 19-én „felperest később hallgatják meg a költségvetési csalási perben” című cikkben (a továbbiakban: cikk2) azt közölte: „Korábbi cikkünkben tévesen állítottuk, hogy a Kecskeméti Törvényszéken folyó ügyben érintettek beteget jelentettek, illetve koronavírusra hivatkozva nem jelentek meg az ülésteremben. Március 2-ára ugyanis felperest nem idézte be a bíróság.”

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperes keresetében kérte az alperes helyreigazító közlemény közzétételére kötelezését. Kereseti álláspontja szerint az alperes valótlanul híresztelte, hogy elkapta a koronavírust, ezért nem jelent meg a bíróságon. Az alperes által a cikk 2-ben írt „közlemény” nem felel meg a sajtó-helyreigazítási eljárásban meghatározott követelményeknek, mivel az eredeti cikket olvasó személyek számára nem válik egyértelművé, hogy az valótlan tartalmú, illetve hogy helyreigazították.

[4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint jogszabály nem határozza meg, hogy hol és milyen formában kell közölni a helyreigazítást. Annak célja a sajtószerv által az olvasók tájékozódáshoz fűződő érdekének biztosítása, nem az érintett személyiségvédelme. A felperes a helyreigazítási kérelmében túlterjeszkedett a törvény által biztosított körén. Ahhoz ugyanis olyan követelményeket fűzött, amelyek alkalmasak a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. és 7. §-aiban biztosított szerkesztői szabadság csorbítására.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett név hírportál címdalán 24 órán keresztül tegye közzé a következő közleményt: »Helyreigazítás: A név online hírportálon 2021. március 2. napján az „cikk címe” című cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy felperes elkapta a koronavírust, ezért nem jelent meg a bíróságon. A valóság ezzel szemben az, hogy dr. felperest a bíróság nem is idézte a tárgyalásra.«

[6] Az elsőfokú bíróság indokolása szerint az alperes nem vitatta, hogy a sérelmezett tényállítás valótlan. A 2021. március 19-én közzétett cikk 2-ben sem link, sem hivatkozás nem található, ezért a „korábbi cikkünk”-re utalásból az átlag olvasó nem tudja beazonosítani, hogy a kiigazítás mire vonatkozik. Nem fogadható el az alperesnek azt a hivatkozása, hogy mindig, minden körülmények között azonos a hírportál olvasói köre, illetve valamennyi olvasója minden írást elolvas, és pontosan emlékszik a korábbi közléseire. Amennyiben valaki csak a sérelmezett cikket olvassa el, abból nem derül ki számára, hogy az valótlan állításokat tartalmaz, helyreigazítás történt, és melyek a való tények.

[7] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a sajtó-helyreigazításnak a közönség tájékoztatása, valós információkkal történő megismertetése mellett egyaránt célja az érintett személyiségi jogainak védelme. A PK 15. számú állásfoglalás szerint a helyreigazító közleményből ki kell tűnnie, hogy a kifogásolt sajtóközleménynek mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények. A közlemény szövege nem alakítható át oly módon, hogy ezáltal a tartalma elveszítse helyreigazító jellegét. Ezért az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a cikk2 nem felel meg a sajtó-helyreigazítási közleménnyel szemben meghatározott törvényi, illetve a bírói gyakorlat által kialakított követelményeknek.

[8] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[9] A jogerős ítélet indokolása szerint helytállóan hivatkozott arra az alperes, hogy a helyreigazítási igény érvényesítése nem terjedhet ki a szerkesztői szabadságba való korlátlan beavatkozásra. A jogintézmény azonban a sajtószabadság bizonyos mértékű korlátozása nélkül nem tudja betölteni a rendeltetését. A jogszabályok ugyan nem adnak tételes iránymutatást a helyreigazító közlemény tartalmi és formai követelményeire, azonban a PK 15. számú állásfoglalás II. pontja pontosan meghatározza a tartalmi kereteket. A helyreigazító közlemény szövegét a perben eljáró bíróság a kérelem és ellenkérelem keretein belül valóban szabadon állapíthatja meg, azt azonban nem alakíthatja úgy, hogy ezáltal a tartalma elveszítse helyreigazító jellegét.

[10] Az online hírportálok megjelenésével a valótlan tényállítást tartalmazó cikkek új típusú kiigazítására, módosítására ugyan lehetőség van, azonban minden esetben figyelembe kell venni, hogy a helyreigazítás a megjelenéskor tetten érhető valótlanságok helyesbítését szolgálja, annak két címzettje van, egyrészt a valótlan tényközléssel érintett személy, másrészt a közvélemény. Helyreigazításként ezért jogszerűen csak olyan közlemény tehető közzé, amelyből az eredeti szöveghez igazodóan kiderül a valótlan és a valós tényközlés is. Ezért az internetes hírportál címdalán a cikkre vonatkozó helyreigazítás tényének a címdalán 24 órás időtartamban történő megjelenítése nem sérti az Smtv. 12. § (2) bekezdését.

[11] Az alperes hírportáljának a nyitó, illetve címdalja jellemzően a szerkesztőség által összeállított rendben az oldalon található írások címét, rövid összefoglalóját jeleníti meg, leggyakrabban képes illusztrációval együtt. A cikkek innen érhetők el kattintással. Az egyes címek címdalán való tartásának ideje, azok sorrendisége függhet a napi hírfolyam

menyiségétől, egyedi szerkesztőségi döntéstől, de más körülményektől is. A 24 órás időtartam olyan átlag, ami a tapasztalatok alapján szükséges egyben elégséges is ahhoz, hogy az eredeti írást olvasók a helyreigazítás tényéről, érdeklődésük alapján annak tartalmáról is értesülhessenek.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[12] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását. Megsértett jogszabályként az Smtv. 4. § (1)-(2) bekezdéseit, a 7. §-át, a 12. § (1)-(2) bekezdéseit jelölte meg.

[13] Felülvizsgálati álláspontja szerint a másodfokú bíróság jogszabályt sértve állapította meg, hogy

a cikk 2-ben – amely a név internetes sajtótermék nyitó oldalán legalább 24 óráig volt elérhető – nem megfelelően igazította helyre a cikk korábbi téves közlését. Az Smtv. alapján a sajtó-helyreigazítás elsődleges célja a közönség hiteles tájékoztatáshoz fűződő jogának biztosítása, és nem az érintett személyiségi jogvédelme. Ezt az Smtv. szerkezetében történő elhelyezés is igazolja, mivel ennek szabályozása közvetlenül a közönség jogairól szóló IV. címet követően került a törvényben elhelyezve, ezt egészítik ki a Pp-nek a sajtó-helyreigazítási perekre vonatkozó rendelkezései.

[14] Az alperes érvelése szerint az eljáró bíróságok tévesen értelmezték az Smtv. 12. § (2) bekezdését, amely a helyreigazító közleménnyel kapcsolatban csupán azt az elvárás támogatja, hogy az „a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben” kerüljön közzétételre. Ennek a rendelkezésnek nyilvánvalóan az a célja, hogy lehetőség szerint ugyanazt a közönséget érje el a helyreigazítás, mint az eredeti közleményét. Az Smtv. nem ad felhatalmazást a sajtó-helyreigazítást kérő személy részére arra vonatkozóan, hogy megszabja a helyreigazító közlemény közzétételének módját és mikéntjét, vagyis, hogy a szerkesztői szabadságot a törvényi rendelkezésekkel ellentétesen korlátozhassa.

[15] Az alperes hivatkozott arra is, hogy az Smtv. 12. §-a és a PK. 15. számú állásfoglalás sem tartalmazza azt a többletkövetelményt, hogy a helyreigazításnak mindenképpen az eredeti közleményhez kapcsolódóan kell megjelenie. Állította, hogy mivel a helyreigazító közleményét ugyanabban az internetes sajtótermékben (a név felületén), annak nyitó oldalán tette közzé, a jogerős ítéletben meghatározott időtartamot meghaladóan, megvalósult az a feltétel, hogy az adott sajtóterméket olvasó közönség értesült arról, hogy a korábbi tájékoztatása a felperes tárgyalásról való távollétéről nem valós. Álláspontja szerint a név sajtótermék közönsége a lehető legszélesebb körben értesült a helyreigazításról. A közlemény tartalma pedig érdemben megegyezett a felperes által kért tartalommal, nem került eltorzításra, a mondanivalóját nem másította meg, a helyreigazítást nem kommentálta, ahhoz nem fűzött személyiségi jogot sértő, valótlan tényállítást vitató vagy azt kritizáló megjegyzést.

[16] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem alaptalan a következők szerint.

[18] A perben nem volt vitás, hogy az alperes a cikkében valótlan tényt híresztelt, ezért a felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának érdemben azt kellett megítélnie, hogy megfelel-e az Smtv. 12. § (2) bekezdésében a helyreigazító közleménnyel szemben meghatározott feltételeknek az alperes cikk2-ben írt tájékoztatása.

[19] Az Smtv. 12. § (2) bekezdése többek között előírja, hogy a helyreigazító közleményt internetes sajtótermék esetében az erre irányuló igény kézhezvételét követő öt napon belül a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és terjedelemben és azzal azonos napszakban kell közölni.

[20] Helytállóan hivatkozott arra az alperes, hogy a fenti jogszabályi rendelkezés azon túlmenően, hogy a közlemény sérelmezett részéhez képest hasonló módon és terjedelemben kell a helyreigazítást közzétenni, más előírást nem tartalmaz. A Pp. 499. § (1) bekezdése azonban a bíróságot széles körűen felhatalmazza arra, hogy minden ügyben egyedileg mérlegelje és a sérelmezett közlés tartalmi körén belül állapítsa meg a közzététel módjának és határidejének meghatározása mellett a helyreigazító közlemény szövegét és közzétételét (Kúria Pfv.IV.20.237/2021/4.). Alaptalanul állította az alperes, hogy a felperes által kért helyreigazítás sérti az Smtv. 4. §-át és a 7. §-át, mivel jogellenesen korlátozza a médiaszolgáltató szerkesztői szabadságát. A szerkesztői szabadság ugyanis a sajtó-helyreigazítás iránt indított perben hozott, helyreigazításra kötelező ítélet vonatkozásában nem értelmezhető szempont. Ha az alperes nem, vagy nem a bíróság jogerős ítéletében meghatározott módon teszi közzé a helyreigazítást, az ítélet végrehajtása kérhető. Ezért akkor is helye van a helyreigazításra kötelezésnek, ha a bíróság azt állapítja meg, hogy a közzétett közlemény nem felel meg az Smtv. 12. § (2) bekezdésében írt követelménynek.

[21] A Kúria megítélése szerint az eljáró bíróságok az irányadó jogszabályokat helyesen értelmezve és alkalmazva jutottak arra a következtetésre, hogy az Smtv. 12. § (1) és (2) bekezdései, valamint az eljárásjogi tárgyú elvi iránymutatásoknak az új Pp. hatálybalépése folytán történő felülvizsgálatáról szóló 1/2017. Polgári jogegységi határozat alapján a Pp. alkalmazása körében is megfelelően irányadónak tekintett, a sajtóhelyreigazítás érvényesülési köre és az elbírálásnál irányadó szempontokról szóló PK 15. számú állásfoglalás II. pontja alapján – a sérelmezett közlés tartalmát figyelembe véve – a cikkben állított valótlan tény híresztelése miatt a cikk2-ben közzétett közlés nem felel meg a helyreigazítás jogszabályban meghatározott követelményeinek. Az ugyanis nem tartalmazza, hogy mi értendő a „korábbi cikkünk” alatt, annak mi volt a címe, mikor és hol jelent meg, illetve az alperes a felperest érintően milyen valótlan állítást híresztelt. Még az sem derül ki belőle pontosan, hogy milyen ügyre hivatkozik, mivel a cikk2 – a cikktől eltérően – nem tartalmaz utalást a felperessel szemben folyó büntetőperre.

[22] A Kúria egyetért az eljáró bíróságokkal abban, hogy a cikk2 – az abban közölt módon és tartalommal – nem orvosolja teljes körűen a felperes által sérelmezett valótlan tényállítás híresztelését, ezért az alperes által közölt helyreigazítás ilyen formában nem tölti be a rendeltetését. A helyreigazító közleményből ugyanis - a maga egészét, összefüggéseit is tekintve - egyértelműen megállapíthatónak kell lennie, hogy a kifogásolt sajtóközlemény mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények.

[23] A Pp. XXXVIII. Fejezete az egyes személyiségi jogok érvényesítése iránt indított perek között tartalmazza a sajtó-helyreigazítás iránt indított per szabályait, összhangban az Smtv. 4. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéssel, amely kimondja, hogy a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. Az alperes hivatkozásával

szemben, a sajtó-helyreigazítás iránt indított per olyan különleges személyiségvédelmi eszköz, amely a speciális eljárásjogi rendelkezéseivel [Pp. 500. § (1)-(2) bekezdés] azt biztosítja, hogy a lehetőség szerinti legrövidebb időn belül, a sajtótermékben (médiatartalomban) olyan helyreigazító közlemény jelenjen meg, amelyből kitűnik, hogy a sérelmezett közlés mely tényállítása valótlan, megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, és ezzel szemben melyek a való tények.

[24] Mindezekre tekintettel a Kúria úgy ítélte meg, hogy a jogerős ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelem alapján vizsgált jogszabályokat, ezért azt a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[25] 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. §, 7. §, 12. § (1)–(2) bekezdés
2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 499. § (1) bekezdés,
PK 15. számú állásfoglalás

A döntés elvi tartalma

[26] A sajtó-helyreigazítás iránt indított perben a helyreigazításra kötelező ítélet vonatkozásában a sajtó számára biztosított szerkesztői szabadság nem értelmezhető szempont. A perrendtartás a bíróságot hatalmazza fel széles körűen arra, hogy minden ügyben egyedileg mérlegelje és a sérelmezett közlés tartalmi körén belül megállapítsa a közzététel módjának és határidejének meghatározása mellett a fél által közzéteendő helyreigazító közleményt.

Záró rész

[27] A Kúria az eredménytelen felülvizsgálattal élő alperes helyett a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személyt kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperes által felszámított, az ügyvédi képviselésével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései, valamint a 4/A. § (1) bekezdése szerint megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

[28] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés *f)* pontjai alapján a per tárgyi illetékfeljegyzési joga miatt le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes illetékmentessége [Itv. 5. § (1) bekezdés *j)* pont] folytán a Pp. 96. § (1) bekezdése és a 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.

[29] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján megfelelően alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Kúria
IV.Pfv.21.482/2021/5

7

Budapest, 2022. március 9.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró